

ZORNICA

Číslo 7.   JÚL 2012   Ročník II./2012

1. SLOVO NA ÚVOD

Milovaní bratia a sestry,

istotne ste si všimli, že v našom chráme na pravej strane ikonostasu je zavesený banner s vyobrazením svätých Cyrila a Metoda, ktorý poukazuje na dve významné udalosti v živote cirkvi. Ide o Rok sv. Cyrila a Metoda a Rok viery.

Rok sv. Cyrila a Metoda otvoríme už 5.7.2012. Ide o duchovnú prípravu na 1150. výročie príchodu svätých vierozvestcov na naše územie. Samotné logo znázorňuje sv. Cyrila a Metoda s dvojkrížom, ako ich

symbolom a s knihou v ruke, v ktorej nám prinášajú Sväté písmo v slovanskom jazyku, kultúru a liturgiu.

Rok viery začneme sláviť 11. októbra 2012. Vyhlásením tohto roku Svätý Otec chce dať do centra pozornosti Cirkvi to, čo mal na srdci od začiatku svojho pontifikátu: *stretnutie s Ježišom Kristom a krásu viery v neho*. Na druhej strane si je dobre vedomý problémov, s ktorými je dnes viera konfrontovaná, a otázku, ktorú položil sám Ježiš, či «nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde», (*porov. Lk 18,8*) považuje za aktuálnejšiu ako kedykoľvek predtým.

Zamýšľajme sa preto sami nad svojou vierou, či azda nestratila pre náš život zmysel, či je ešte soľou a svetlom v našej túžbe po Bohu. Lebo vierou sa človek slobodne celý oddáva Bohu.

o. Peter

2. NOVINKY A AKTUALITY

- **05.07.2012 (štvrtok)** - Svätí apoštolom rovní Cyril a Metod, učítelia Slovanov
- **05.07.2012 – 31.12.2013** – Rok sv. Cyrila a Metoda
- **17.07.2012 (utorok)** – Sviatok bl. P. P. Gojdiča
- **20.07. 2012 (piatok)** - Svätý a slávny prorok Eliáš
- **29.07.2012 (nedeľa)** – Odpustová slávnosť v Rímskokatolíckom kostole sv. Joachima a Anny v Černom

3. SPRÁVY

- ❖ V piatok **1. júna 2012** sa v našej farnosti konala **Noc kostolov**. Celú akciu odštartovalo zvonenie zvonov o 17.50 hod., po ktorom nasledovala liturgia Jána Zlatoústeho. Hlavným koncelebrantom bol o. Peter Gavaľa a o. Michal Hulaj. Po skončení liturgie nasledoval koncert pre mladých. Predstavila sa gospelová skupina o. Milenkého. Koncert sa stretol s veľkou odozvou najmä medzi mladými. Komunita Jána Krstiteľa vytvorila pásmo „Modlitba chvál,, čítanie Božieho slova. Bol to silný emotívny zážitok pre všetkých zúčastnených. O 22.00 hod. nasledoval Akatist k Presvätej Bohorodičke. Akcia bola ukončená Eucharistickou adoráciou.
- ❖ **2. júna 2012** sa deti z filiálnej obce Vechec zúčastnili **stretnutia prvoprijímajúcich detí s otcom arcibiskupom** Jánom Babjakom v Ľutine. Stretnutie začalo slávnostnou svätou liturgiou, ktorú slúžil o. arcibiskup. Po liturgii sa deti občerstvili, bola opekačka. Popoludní sa deti rozdelili do skupiniek podľa dekanátov a začalo sa úžasné popoludnie sprevádzané hrami, tancom a spevom. Za tento krásny čas ďakujeme dobrotivému Bohu.

- ❖ V nedeľu **3. júna 2012** v našom chráme prijalo 11 detí do svojich srdc Ježiša. Slávnosť sa začala slávnostným sprievodom, pri ktorom o. Peter Gavaľa voviedol deti do chrámu. Nasledoval obrad obnovy krstných sľubov, po ktorom krstní rodičia obliekli deti do bieleho rúcha. Potom začala sv. liturgia, pri ktorej spieval mládežnícky zbor.

- ❖ V nedeľu **10. júna 2012** o. Peter Milenky a veriaci farnosti Davidov priniesli do nášho chrámu v Černom **relikviu sv. Cyrila**. Slávnosť začala o 10.00 hod. Molebenom k sv. Cyrilovi a Metodovi. Nasledovala sv. liturgia, pri ktorej spieval chrámový zbor bl. P. P. Gojdiča. Program pokračoval o 15.00 hod. Korunkou Božieho milosrdenstva, večierňou a katechézou o živote sv. Cyrila a Metoda. Veriaci našej farnosti spolu s o. Petrom preniesli relikviu sv. Cyrila do gréckokatolíckej farnosti Vranov – mesto.

- ❖ V nedeľu **17. júna 2012** sa konala **odpustová slávnosť v chráme Najsvätejšieho Srdca Ježišovho vo Vechci**. Svätú liturgiu slúžil o. Vladimír Drab z Remení. V homílii o. Vladimír poukázal na to, aby sme Bohu ukázali svoje srdce. Pozvanie o. dekana P. Gavaľu prijali aj o. Džatko, o. Hulaj, o. Demeter a brat Melichar z rehole dominikánov. Poďakovanie patrí všetkým duchovným otcom, kurátorom, kantorkám pod vedením Anny Mičejovej. Nesmieme zabudnúť ani na dôstojnú výzdobu, ktorú urobila p. Kamila Vasiľová. Mimoriadne poďakovanie patrí našim dievčatám, ktoré v úvode liturgie a počas prijímania spievali mládežnícke piesne.

4. ROZHOVOR s MUDr. Jankou Jenčovou o misii v Afrike

1. Koncom minulého roka si sa rozhodla prežiť tri mesiace v Tanzánii na misii. Prečo si sa rozhodla odísť zo známeho prostredia do neznáma?

Ísť do Afriky bola moja túžba už od študentských čias, ale značne sa zvýraznila počas posledných asi dvoch rokov. Dosť veľa sa o Afrike a jej chudobe rozprávalo, veľa o tom písali v časopisoch a aj TV Lux v poslednom období vysielala veľmi veľa relácií o misijnej a dobrovoľníckej činnosti v Afrike, kde som počula mnoho svedectiev lekárov, ktorí boli na misii.

To všetko ma veľmi oslovovalo a túžba v mojom srdci stále rástla až prišiel ten správny čas. Bolo to niekedy v marci minulého roka, keď som na internete náhodne našla stránku o humanitárnych projektoch Vysokej školy svätej Alžbety a odvtedy som na to už myslela skoro stále. Dlho som odolávala napísať tam, mala som pochybnosti, či to zvládnem, preto som sa začala modliť na tento úmysel a keďže túžba napriek strachu rástla, tak som tam napísala, stále v kútiku duše dúfajúc, že to možno nevyjde. Ale pán profesor Krčméry sa hneď ozval a dohodli sme sa na osobnom stretnutí. Tam sme si povedali o svojich predstavách a pozval ma na prípravné kurzy, ktoré organizujú. To som si ešte stále myslela, že určite sa objavia nejaké prekážky, že sa stane niečo, čo ma odradí, že mi určite nedajú voľno z práce, ochorím alebo rodičia budú mať výhrady. Ale opak bol pravdou. Od momentu, keď som urobila prvý krok a napísala tam, už všetky ďalšie kroky išli tak hladko, že doteraz nad tým žasnem. To všetko ma utvrdilo v tom, že to bude Božia vôľa a odvtedy do môjho srdca vstúpil pokoj a vyrovnanosť a všetky pochybnosti a strach zmizli. A môžem dosvedčiť, že tak ako ma tam Boh poslal, tak ma tam aj počkal, požehnával a viedol všetky moje kroky.

2. V čom spočívala tvoja misia?

Do Afriky som bola vyslaná ako detská a novorodenecká lekárka, čiže starať sa o choré deti a novorodiatka. Nemocnica v Kibare mala okolo 60 lôžok, mali detské, mužské, ženské a pôrodnické oddelenie. Riaditeľom nemocnice bol diecézny biskup. Nemocnici hrozilo uzavretie kvôli nedostatku špecializovaných lekárov a práve z tohto dôvodu sa aj nadviazala spolupráca s Vysokou školou svätej Alžbety, ktorí ma tam vyslali. V nemocnici totiž pracovali len 2 lekárske asistenti, ktorí potrebovali ešte ďalej študovať. Mala som na starosti detskú časť nemocnice a aj deti po pôrode. Po bežnom nekomplikovanom pôrode sa však ženy s novorodiatkami zdržali v nemocnici len hodinku či dve a išli domov, zostávali tam len detičky, ktoré sa narodili predčasne, s nižšou pôrodnou hmotnosťou, s vrodenými chybami, či po komplikovanom pôrode. U detí do 5. rokov boli najčastejšími chorobami malária, zápaly mozgových blán a anémie. Všetko to boli vážne

stavy, horúčky, krčové stavy s poruchami vedomia, ťažké anémie, dehydratácie. Moja práca však spočívala nielen v liečení, ale aj vo výučbe a zavedení správnych ošetrovacích postupov – radila som lekárske asistentom správne ordinovať liečbu, zdravotné sestry som poučala ako zrážať teplotu, niečo také ako zábaly tu totiž vôbec nepoznali, ďalej ako zvládnuť krčie, ako správne podávať transfúzie, ako zabrániť dehydratácii a samozrejme som mamky poučala o správnej hygiene a životospráve a prevencii chorôb.

3. Aký bol tvoj dojem z miesta kde si prišla?

Životné podmienky v Afrike sú ťažké, jednotvárna strava, takmer každodenný výpadok energie, žiadna teplá voda, žiadny televízor ani rádio, nálety rôznorodého hmyzu. Napriek tomu nič z toho nebolo až také ťažké, aby sa to s Božou pomocou nedalo zvládnuť. Skôr bolo ťažké pozerať sa na to ako tam ľudia chudobne žijú a že niekedy ich celodennou stravou bola len „ugali“, kaša, ktorú získavali postrúhaním stonky rastliny podobnej našej kukurici, ktorú tam pestovali.

4. V čom sa líšia ľudia tam a v čom tu v Európe či na Slovensku?

Veľmi ma na domorodých afrických ľuďoch zarazilo, že vyzerajú veľmi staro, boli utrápení, zvráskavení, chudí. Tridsiatnici vyzerali akoby mali 50-60 rokov. Ale napriek ťažkému životu a nehostinnému podnebiu sa vedeli tešiť z maličkostí, ktoré im každý deň priniesol, nestážovali sa, nevzdávali a čo je dôležité pomáhali si, koľko len mohli. Brali život, tak ako prichádzal. Vo svojej práci v nemocnici som sa častejšie ako u nás stretla aj

s úmrtiami. Veľmi ma prekvapilo, keď nikto z príbuzných nevystrájal, nelamentoval, nevyhrážal sa. Aj smrť prijímali ako Božiu vôľu – Boh dal, Boh vzal.

Všimla som si, že deti v Afrike museli viac manuálne robiť a zastupovať rodičov v starostlivosti o mladších súrodencov. Za dieťa je v Afrike považované len dieťa do 5. rokov, staršie už robili skoro všetko – bežne mali na chrbte priviazaného mladšieho súrodenca, videla som ich kopáť na poli, pásť kozy, vláčť ťažké vedrá s vodou, či ťahať za sebou ťažké konáre. Bolo mi ľúto, že som nikde nevidela hračky, žiadne bábiky, autíčka, ani loptu.

5. Ako tam bývajú obyvatelia, čím sa živia?

Miestni obyvatelia žijú chudobne. Bolo to tam akoby som sa ocitla v dobe pred 100 rokmi. Už cesty, keď som tam išla boli prašné, žiadny asfalt, len hlina a kamene. Obydlia boli hlinené alebo drevené so slamenými strechami, vo vnútri žiadne podlahy, žiadne sklenené okná, iba prázdne otvory. Obyvatelia nemajú stálu prácu, a preto sú odkázaní na vlastné zdroje obživy, ale nie sú leniví, robia čo môžu, aby sa uživil. Chovajú kozy, kravy, prasatá, sliepky, ktoré sa pasú voľne. Niekedy mi robilo problém medzi ne prejsť,

bežne mi naproti bežali aj tri kravy. Rozšírená plodina, ktorú tam pestovali, lebo nie je náročná na vlahu je „mahindi“ podobná našej kukurici, z ktorej získavali surovinu na kašu. Pestujú ju všade, kde sa dá, dokonca kvôli nej prekopali aj kúsok cesty, ktorý viedol popred môj dom. Podnebie je tam nehostinné, cez deň naozaj veľké horúčavy a sucho.

6. Čo bolo pre teba najťažšie a čo najkrajšie na tejto misii?

Moje najťažšie aj najkrajšie zážitky sú spojené s deťmi. Najťažšie preto, lebo som videla veľa detí v naozaj úbohom stave. Nielen v nemocnici, ale aj na ulici, či v priamom susedstve boli deti podvyživené, špinavé, chabo oblečené, bosé. O hlade už ani nehovoriac.

Ale na druhej strane to boli práve deti, ktoré mi pobyt v Afrike veľmi spríjemňovali. Tá nefalšovaná radosť v ich očiach, keď ma uvideli, sa nedá ničím zaplatiť. Kamkoľvek som išla spolu so mnou išla aj skupina vysmiatych tešiacich sa detí, ktoré sa ma chceli aspoň dotknúť a som rada, že som im mohla poskytnúť aspoň trochu radosti, úsmevu, ale hlavne pozornosti.

Vlastne každý môj deň bol spojený s deťmi. A niet nad silnejší zážitok ako zachrániť dieťa v poslednej chvíli. Raz som mala na oddelení dvoch chlapcov s ťažkou formou malárie. Teploty im opakovane vystupovali až na 41 st.C, chodila som ich stále kontrolovať, umývala som ich vlažnou vodou a veľmi som sa o nich bála. Aká neopísateľná bola moja radosť, keď po 3 dňoch konečne teploty klesli, na 4.deň začali komunikovať a na 5. už boli bez teploty.

7. Bola si pre nich „muzungu“?

Muzungu v miestnom jazyku svahilčine znamená beloch, biely človek. S týmto oslovením sa tam stretne každý beloch. Bola som v oblasti, kde som bola jedinou beloškou. Kamkoľvek som išla všade na mňa mávali a pokrikovali muzungu, muzungu! Postupne, keď ma spoznali, bola som pre nich „Dženy“ /Jana/. Spomínali mi, že pred tromi rokmi tam krátko žil jeden Holanďan, iného belocha na okolí nevideli a ženu vôbec nie. Preto kamkoľvek som išla, ľudia sa zastavovali a obzerali sa. Vždy som sa na nich snažila usmiať, zakývať, či niečo povedať, a tak sa veľmi rýchlo prelomili bariéry a obľúbili si ma. A samozrejme zvlášť deti. Bežne mi bežalo naproti 50 detí, chceli sa ma dotknúť, niekedy aj poniesť tašku, chceli mi byť nablízku. Bolo to naozaj veľmi milé.

8. Keď sa pozrieš späť na život pred Afrikou a po, čo priniesla misia v Tanzánii do tvojho života?

Človek častokrát dostáva a učí sa od ľudí, ktorým pomáha, omnoho viac ako sám dáva. Afrika má takú prirodzenú schopnosť pomôcť človeku upraviť rebríček hodnôt a zvážiť to, na čom v živote naozaj záleží. Misia ma naučila ešte väčšej dôvere v Boha, priniesla mi viac radosti do môjho života, ukázala mi, že sa treba tešiť zo všetkého pekného

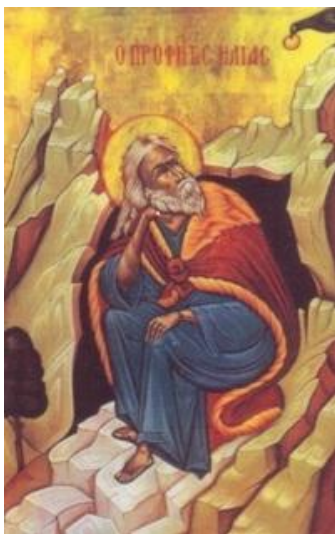

a dobrého, čo nás stretne, ako aj zo všetkých maličkostí a hlavne ďakovať. Ďakovať za každodenné jedlo, vodu, ba aj elektrinu, lebo pre niekoho tieto veci vôbec nie sú samozrejmé. Naučila som sa viac myslieť na iných, chorých, či trpiacich a aj na deti, ktoré od malička musia ťažko robiť a mne doteraz veľmi chýbajú.

Za rozhovor ďakujeme našej rodáčke Janke Jenčovej a prajeme všetko dobré.

5. DUCHOVNÉ SLOVO

Svätý prorok Eliáš

Boh, ktorý svojmu ľudu posielal človeka ako proroka, obdarúva ho svojou mocou. Eliáš robí veľké veci a zároveň svedčí, že sú z Božej moci a na Boží príkaz. Je poslaný k ľuďom, ktorí hriechom zatarasili prístup k Bohu. Hriech je totiž prekážkou v porozumení a v milovaní.

Boh dáva Eliášovi moc hovoriť v jeho mene, ale len v priestore, v ktorom sa dotkne hriešnikov, prostredníctvom trestu. Až keď ich stretne trest, budú schopní jasne počuť. „*Nebude v týchto rokoch rosa ani dážď, iba na moje slovo*“. (1 Kr 17, 1) Prorok pochopil svoju úlohu, vníma moc, ktorá mu bola odovzdaná a používa ju. Ale aj on sa musí podriaďiť slovu, ktoré ohlásil. Táto služba, ktorá mu pred ľuďmi dáva moc, pred Bohom je mu odňatá. Tu sa ukazuje, ako má človek zaobchádzať s mocou, ktorú dostal od Boha. Ten však na proroka nezabúda a prihovára sa mu slovami: „*Odíď odtiaľto, obráť sa na východ a skry sa pri potoku Karit...*“ (1 Kr 17, 3) Eliáš má zaujať postoj poslušnosti a urobiť koniec s tým, čo bolo, aby sa plná moc nestratila. Je veľmi dôležité, vedieť vždy znovu urobiť koniec. Eliáš nemá vyčkávať na účinok svojej hrozby nad ľuďmi, ani pozorovať jeho reakciu, ale urobiť koniec tam, kde sa zdalo, že je začiatok.

„*Z potoka budeš piť a krkavcom som prikázal, aby ťa tam živil.*“ (1 Kr 17, 4) Nie je doba pôstu, ale čas, v ktorom Boh sám zaobstará potravu. Chlieb ráno a mäso večer: dve potraviny a taktiež dva symboly. Objavujú sa oddelene, ale sú predobrazom budúcej eucharistie. „*Po istom čase potok vyschol, lebo v krajine nebolo dažďa.*“ (1 Kr 17, 7) Eliášovo slovo sa splní až natoľko, že jemu samému hrozí smrť. Kvôli Eliášovi Boh nenechá vodu ďalej zázračne tiecť. Národ môže byť hriešny a prorok svätý, ale Boh ich zjednocuje, aby zachránil národ skrze Eliáša.

Božia starostlivosť ide ďalej: „*Vstaň a chod' do Sarepty, ktorá je pri Sidone a ostaň tam, lebo som tam prikázal istej vdove, aby ťa živila!*“ (1 Kr 17, 9) Božie slovo zaznieva včas, takže Eliáš sa nerozhoduje sám, aby sa vydal na cestu. Čaká až do chvíle, keď zaznieva hlas. Teraz už nie havrany, ale žena dostáva príkaz od Boha. Na Eliášovo slovo sa

zdokonaľuje aj poslušnosť ženy. Napriek tomu, že dáva z posledného, je usvedčená z hriechu, ktorý zapríčinil náhlu smrť syna. Eliášova čistota a jej hriešnosť sú nezlučiteľné. Bez Eliáša by sa nedostala k poznaniu svojej viny. Avšak po vyznaní a následnom pokání, bol synovi skrze proroka a prostredníctvom jeho tela, vrátený život.

Eliáš – je Boží muž, ktorý bol poslaný k svojmu ľudu s konkrétnym cieľom a s Pánovým slovom.

Pripravila: sr. Alena Hutňanová

6. PRÍSPEVKY

ROK SV. CYRILA A METODA

5.7.2012 – 31.12.2013

Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru dnes zverejnila logo venované Roku sv. Cyrila a Metoda na Slovensku. Bude sa využívať pri všetkých podujatiach pri príležitosti jubilejného roka, ktorý sa na Slovensku začne presne o dva mesiace 5. júla a jeho ukončenie je naplánované na 31. decembra 2013.

Logo znázorňuje dominanty z pôsobenia sv. Cyrila a Metoda na našom území. „To znamená dvojkríž ako ich symbol a knihu, pretože vieme, čo nám priniesli – Sväté písmo a slovanskú abecedu, kultúru a liturgiu,“ povedal TK KBS Mons. František Rábek, predseda Rady KBS pre vedu, vzdelanie a kultúru. Na dvoch listoch otvorenej knihy sú veľké písmená C a M, ktoré pripomínajú osoby sv. Cyrila a Metoda. Ďalej sú tam dva roky – 863 pripomína rok ich príchodu a 2013 pripomína 1150. výročie od ich príchodu. Pod logom je nápis „1150. VÝROČIE PRÍCHODU SVÄTÝCH CYRILA A METODA“.

O logu rozhodli v marci na svojom poslednom plenárnom zasadnutí biskupi v Čičmanoch. Logo, ktoré vybrali z vyše 20 návrhov, vytvorilo grafické štúdio Pergamen v Trnave.

Slávenie 1150. výročia od príchodu sv. Cyrila a Metoda pripomenú na Slovensku viaceré podujatia. Vo farnostiach sa bude 1. júla 2012 čítať osobitný pastiersky list venovaný Jubilejnému roku. Biskupi tiež v marci rozhodli, že odporúčajú, aby sa prvá nedeľa mesiaca, tam, kde to dovoľuje liturgický kalendár, počas Jubilejného roka používal formulár svätej omše k svätým solúnskym bratom. Homília by mohla byť zameraná na prehlbovanie viery.

Hlavné slávenie sa začne 5. júla 2012 v Nitre na sviatok našich vierozvestov slávnostnou svätou omšou pred Nitrianskym divadlom. V predvečer sviatku sa v Nitre uskutoční slávnostný koncert. Jubilejný rok sa ukončí 31. decembra 2013.

V rámci osláv jubilea sa plánujú aj viaceré slovesné, hudobné a výtvarné projekty. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre vydá na budúci rok antológiu slovenskej poézie a prózy venovanej svätým solúnskym bratom. Zároveň Spolok Svätého Vojtecha (SSV) vydá antológiu pápežských dokumentov pojednávajúcich o cyrilometodskej tradícii. KBS iniciuje vydanie poštovej známky venovanej solúnskym bratom. V Nitre sa pripravuje výstava archeologických nálezov vzťahujúcich sa k cyrilometodskému obdobiu a k Veľkej Morave.

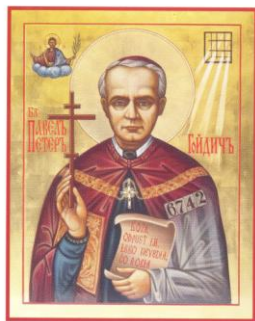

Naplánované sú aj štyri vedecké konferencie s priamou účasťou Konferencie biskupov Slovenska. V novembri tohto roka v Nitre (organizovaná Univerzitou Konštantína Filozofa a Biskupským úradom v Nitre), vo februári 2013 na Gregorovej univerzite v Ríme, v máji 2013 v Pápežskom kolégiu svätých Cyrila a Metoda v Ríme a máji 2013 na Rímskokatolíckej Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (so slovensko-ruskou účasťou).

Zdroj: <http://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20120504042>

BLAHOSLAVENÝ O. BISKUP PAVOL PETER GOJDIČ

(1888-1960)

PAVOL GOJDIČ sa narodil 17. júla 1888 v Ruských Pekľanoch, neďaleko Prešova v rodine gréckokatolíckeho kňaza Štefana Gojdiča a matky Anny, rod. Gerberyovej. Pri krste dostal meno Peter.

V roku 1907 ukončil štúdium na gymnáziu a nastúpil do seminára v Prešove. Keďže dosahoval vynikajúce výsledky, bol po roku poslaný na ďalšie štúdiá do Budapešti. Po skončení štúdia bol 27. augusta 1911 biskupom Dr. Jánom Vályim vysvätený za kňaza. Po vysviacke pôsobil krátky čas ako kaplán pri svojom otcovi. Po roku bol vymenovaný za prefekta eparchiálneho internátu a súčasne učil náboženstvo na meštianskej škole. Následne sa stal protokolistom a archivárom na biskupskom úrade. Ako kaplán bol poverený duchovnou správou veriacich v Sabinove. V roku 1919 sa stal riaditeľom biskupskej kancelárie.

Na veľké prekvapenie všetkých vstúpil 20. júla 1922 do Rádu sv. Bazila Veľkého na Černečej Hore pri Mukačeve, kde po obliečke prijal 27.1.1923 meno Pavol. Stalo sa tak pre jeho skromnosť, pokoru, túžbu žiť v askéze, a tak slúžiť Pánu Bohu. Božia vôľa však bola iná a tá ho predurčila na vysokú dušpastiersku úlohu v službe biskupa. 14. septembra 1926 bol menovaný za apoštolského administrátora prešovskej eparchie. Pri svojej inštalácii za administrátora ohlásil program svojho apoštolátu: „S pomocou Božou chcem byť otcom sirôt, pomocníkom chudobných a tešiteľom zarmútených“.

Prvým úradným aktom novovymenovaného administrátora prešovskej eparchie Pavla Gojdiča bolo podpísanie pastierskeho listu z príležitosti 1100. výročia narodenia sv. Cyrila, slovanského apoštola. Tak začína svoju činnosť v duchu slovanských apoštolov. Vždy verný Rímu tak, ako oni. Bol Slovanom a veľmi miloval svoj východný obrad.

O krátky čas 7. marca 1927 bol ustanovený za biskupa s titulom harpašský (Ecclasiae Harpasenae – Malá Ázia). Konsekrovaný na biskupa bol v chráme sv. Klimenta v Ríme 25. marca 1927 na sviatok Zvestovania Panny Márie.

Po biskupskej vysviacke navštívil Baziliku sv. Petra v Ríme, kde sa pomodlil na hrobe sv. apoštola. Dňa 29. marca 1927 boli spolu s otcom biskupom Nyáradim prijatí na osobnej audiencii Svätým Otcom Píom XI. Pápež daroval otcovi biskupovi Pavlovi zlatý kríž, ktorý mu podával so slovami: „Tento kríž je iba slabým symbolom tých veľkých krížov, ktoré na teba zošle Pán Boh, môj synu, v Tvojej biskupskej službe“.

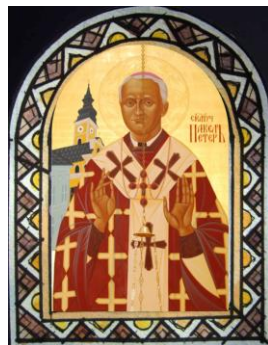
Na svoju apoštolskú cestu si zvolil biskupské heslo: **„Boh je láska, milujme ho!“**

Ako biskup sa zaslúžil o povznesenie duchovného života kňazov a veriacich. Veľmi mu záležalo na správnom slávení bohoslužieb a dodržiavaní cirkevných sviatkov. V dôsledku nových pomerov zriaďoval nové farnosti, napr. v Prahe, Bratislave, Levoči a inde. Vďaka jeho usilovnosti bol postavený v Prešove sirotinec, ktorý zveril sestrám Služobnícom. Výrazné boli jeho aktivity v oblasti školstva, čo dokumentovalo založenie Gréckokatolíckeho gymnázia v Prešove v roku 1936. Podporoval aj učiteľskú akadémiu, seminár, internáty a podobne. Všetomžne sa staral o vydávanie duchovnej literatúry, čo sa prejavilo vychádzaním časopisu Blahovistnik, Da prijedet carstvije Tvoje a rôznych modlitebných a knižných titulov, ktoré vychádzali vo vydavateľstve PETRA. Za jeho láskavý, pozorný a dobročinný vzťah k ľuďom sa mu dostalo uznania, keď ho nazývali „mužom zlatého srdca“.

Devízou otca biskupa bola aj vrúcna láska k Eucharistickému Spasiteľovi, neustále posilňovaná adoráciou pred Najsvätejšou Eucharistiou v biskupskej kaplnke. Už ako bohoslovec v seminári v Budapešti sa zasnúť Božskému Srdcu a neskôr to každé ráno potvrdzoval slovami: „Všetky modlitby, obety a kríže obetujem ako náhradu za hriechy celého sveta!“. Nesmieme zabudnúť, že bol veľkým ctiteľom Matky Božej a ako mariánsky ctiteľ mal vo svojej biskupskej kaplnke obraz Klokočovskej Panny Márie, pred ktorým sa dennodenne modlil a porúčal seba i celú eparchiu pod jej ochranu.

13. apríla 1939 bol menovaný za apoštolského administrátora mukačevskej apoštolskej administratúry na Slovensku. 8. augusta 1940 bol v Prešove slávnostne intronizovaný na biskupa a následne 15. januára 1946 potvrdený v jurisdikcii gréckokatolíkov v celom Česko - Slovensku.

Ďalší sľubný rozvoj náboženského a duchovného života v eparchii, ktorý sa rozvíjal podľa osobného príkladu a horlivosti otca biskupa Pavla Gojdiča, bol prerušený vojnovými udalosťami, a najmä nástupom komunistov k moci v roku 1948. Ich ideologické smerovanie predurčovalo boj zvlášť proti gréckokatolíckej cirkvi. Biskup P. P. Gojdič odmietol komunistickou stranou a štátnou mocou podporovanú snahu o prestup gréckokatolíkov na pravoslávie, hoci vedel, že sa tým sám vystaví prenasledovaniu a väzeniu, ba aj smrti. Postupne ho izolovali od duchovenstva a veriach. Hoci bol vystavený veľkému tlaku, aby sa zriekol katolíckej viery a pretrhol jednotu s pápežom, všetky lákavé ponuky odmietol a vyhlásil: „Mám už 62 rokov a obetujem celý svoj majetok aj rezidenciu, no svoju vieru za žiadnych okolností nezhodím, lebo chcem, aby moja duša bola spasená“. Pri Prešovskom sobore dňa 28. apríla 1950, ktorým štátna moc postavila gréckokatolícku cirkev mimo zákon a zároveň zakázala jej činnosť, bol biskup Pavol Gojdič zatknutý a internovaný.

V dňoch 11. – 15. januára 1951 vo vykonštruovanom procese s tzv. vlastizradnými biskupmi (Vojtaššákom, Buzalkom a Gojdičom) bol odsúdený na doživotné odňatie slobody, zaplatenie dvestotisíc korún pokuty a odňatie všetkých občianskych práv. Potom nasledovali premiestňovania z jedného väzenia do druhého. Biskup P. P. Gojdič bol vystavovaný fyzickému a psychickému nátlaku, bol ponižovaný, musel vykonávať najťažšie a najpodradnejšie práce. Nikdy sa však nežaloval, nežiadal výhody. Každú chvíľu využíval k modlitbe a tajne slúžil sv. liturgie. Na základe amnestie v roku 1953, vydané prezidentom A. Zápotockým, bol jeho trest zmenený z doživotia na 25 rokov odňatia slobody. Mal vtedy 66 rokov a jeho zdravotný stav sa stále zhoršoval. Ďalšie žiadosti o amnestiu boli zamietnuté.

Otec biskup Pavol Gojdič sa mohol dostať z ťažkého väzenia na slobodu len vtedy, ak by zaprel svoju vernosť Cirkvi a Sv. Otcovi. Dostával rôzne ponuky, ako o tom svedčí udalosť, na ktorú si neskôr spomínal takto: vo väznici v Ruzyni ho v reprezentačnej miestnosti, kde ho doviedli z cely, prijal uniformovaný vysoký dôstojník. Oznámil mu, že z tejto miestnosti pôjde rovno do Prešova, ak je ochotný stať sa patriarchom pravoslávnej cirkvi v Česko - Slovensku. Otec biskup túto požiadavku odmietol s ospravedlnením, že by to bol strašný hriech proti Bohu, zrada na Sv. Otcovi, na vlastnom svedomí a na veriach, z ktorých mnohí v tomto čase trpeli.

Pri príležitosti jeho 70-tin mu do väzenia poslal telegram aj Sv. Otec Pius XII. Ubezpečil ho v ňom, že nezabúda na svojho hrdinského syna. Bol to pre otca biskupa skutočne jeden z najkrajších dní vo väzení.

Na nemocničnú izbu v leopoldovskom väzení, kde trávil posledné dni, bol premiestnený otec Alojz Vrána, ktorý ho vyspovedal. Kalich utrpenia otca biskupa Pavla sa už naplňal. Očitým svedkom posledných chvíľ jeho života bol jeho spoluväzeň - ošetrovateľ František Ondruška, ktorý o nich zaznamenal jedinečné svedectvo. Potvrdil, že sa splnilo pranie otca biskupa, keď zomrel 17. júla 1960, teda v deň svojich narodenín vo veku 72 rokov. Zomrel vo väzenskej nemocnici v Leopoldove, na následky tam

získaných chorôb v dôsledku zlého zaobchádzania. Následne bol pochovaný bez akýchkoľvek pôct na väzenskom cintoríne v hrobe bez mena, pod väzenským číslom 681.

V dôsledku uvoľnenia spoločensko-politických pomerov v Česko - Slovensku v roku 1968 štátne orgány po mnohých prieťahoch dovolili exhumáciu telesných pozostatkov otca biskupa P. P. Gojdiča. Samotná exhumácia sa na leopoldovskom cintoríne uskutočnila 29. októbra 1968 s následným prevezením telesných pozostatkov do Prešova. Rozhodnutím normalizačných úradov po sovietskej okupácii museli byť premiestnené do krypty Gréckokatolíckeho katedrálneho chrámu sv. Jána Krstiteľa v Prešove. Od 15. mája 1990 sa nachádzajú v kaplnke katedrály v sarkofágu.

Biskup Pavol Gojdič bol 27. septembra 1990 súdne rehabilitovaný. Vyznamenaný bol in memoriam Rádom T. G. Masaryka II. triedy a Pribinovým krížom I. triedy.

Pri svojej historickej návšteve Slovenska sa Sv. Otec Ján Pavol II. počas návštevy Prešova modlil pri hrobe tohto biskupa - mučeníka v kaplnke katedrálneho chrámu.

Dňa 4. novembra 2001 bol v Ríme vyhlásený za blahoslaveného.

Pripravil: Mgr. Peter Hatrák

7. KATECHÉZA

Dekalóg – Boží návod na život

„Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?“ Mladíkovi, ktorý kladie túto otázku, Ježiš najprv odpovedá tak, že mu pripomína nevyhnutnosť uznať Boha ako „jedine Dobrého“, ako najvyššie Dobro a prameň všetkého dobra. Potom mu hovorí: „Ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania!“

Myslím, že v dnešnej dobe veľa kresťanov má obrovský problém prijať Božie prikázania, iba preto, že pozerajú na nich iba ako na zákazy. Preto cieľom mojich katechéz bude postupne

rozoberať jednotlivé prikázania z pohľadu, nie čo mi Boh prikazuje a zakazuje, ale aký návod mi dáva, aby som žil v šťastí a poriadku už tu na zemi a raz dosiahol večný cieľ - nebo.

Každý človek hľadá ten najlepší návod na život, čo nie je ničím iným ako hľadaním samotného Boha. Pretože túžba po absolútnom Dobre, Kráse, Šťastí a Láске je v každom z nás bez rozdielu náboženskej príslušnosti dokonca i tých čo hovoria, že sú bez viery. Lebo všetci sme Bohom stvorení z lásky a pre lásku a jeho odtlačok je v každom z nás aj keď si to nechceme priznať. Proste túžba po Bohu je vpísaná do srdca človeka, lebo človek je stvorený Bohom a pre Boha. A Boh neprestáva priťahovať človeka k sebe a preto jedine v Bohu nájde človek pravdu a šťastie, ktoré neprestajne hľadá.

Lenže človek môže na „toto dôverné a životné spojenie s Bohom“ zabudnúť, môže oň nedbať, ba výslovne ho odmietnuť. Takéto postoje môžu pochádzať z veľmi rozličných príčin:

- *zo vzbury proti zlu, ktoré je vo svete,*
- *z náboženskej nevedomosti alebo ľahostajnosti,*
- *zo starostí o svetské veci a bohatstvo,*
- *zo zlého príkladu veriacich,*
- *z protináboženských myšlienkových prúdov,*
- *a napokon z postoja človeka hriešnika, ktorý sa zo strachu skrýva pred Bohom a uteká pred jeho volaním.*

Tu si musíme uvedomiť, že nemôžeme dospieť k dokonalosti bez Boha. A preto Kristova výzva k poznaniu a zachováaniu prikázaní sa má stať životnou cestou k večnému šťastiu a poznaniu Boha takého aký je. Preto Ježiš hovorí, že najväčším a prvým prikázáním je milovať Boha, celým srdcom, celou dušou a celou myslou a blížneho ako seba samého. Aj tu platí zásada, že ak chcem prijať Boží plán na život tak najprv musím Boha hľadať potom ho spoznávať a až potom ho môžem milovať a slúžiť mu. Boh nám, ale vychádza v ústrety tým, že sa nám zjavuje a v svojom Synovi prichádza k nám. Teda Boh sa stáva človekom, aby človek mal účasť na Božom živote v plnosti jeho nekonečného šťastia. Preto Ježiš bude vždy ten, ktorý bude klopať na dvere nášho srdca a bude čakať kedy mu otvoríme (Jz 3,20).

A tak prikázania, ktoré dáva Boh sú darom cez ktoré Boh sa zaviazal, že nám dá život a požehnanie. *„Prikazujem ti, aby si miloval Pána, svojho Boha, kráčať po jeho cestách a zachovával jeho príkazy, ustanovenia a nariadenia. Potom budeš žiť a rozmnožíš sa“ (Dt 30,16).*

Slovo „Dekalóg“ znamená doslovne „desať slov“, ktoré Boh zjavil svojmu ľudu na svätom vrchu. Doslovne, ako píše pisateľ knihy Exodus, Boh ich napísal svojím prstom a odovzdal ich Mojžišovi na hore Sinaj v dvoch kamenných tabuliach. A preto desatoro sa stáva cestou života, ktorá v plnosti je zjavená v Ježišovi Kristovi, ktorý oslobodzuje od otroctva hriechu - smrti a tak sa stáva jedinou možnou bránou a cestou k večnému šťastiu.

Desať prikázaní vyjadruje požiadavky lásky k Bohu a k blížnemu. Prvé tri sa vzťahujú viac na lásku k Bohu a ostatných sedem na lásku k blížnemu.

V budúcom čísle 1. Božie prikázanie...

o. Peter

8. ZO ŽIVOTA NÁŠHO ZBORU

**„Všetci sme deti svetla. Nám nevládne
NOC ani temnota.“**

(1 List Solúnčanom)

V piatok **1. júna 2012** sa na celom území Slovenskej republiky konala **Noc kostolov 2012**. Jednotlivé farnosti sa prezentovali nielen ako miesta modlitieb, ale aj ako historické a umelecké pamiatky. Pre návštevníkov boli pripravené koncerty, vystúpenia, prednášky, mohli nazrieť do priestorov kláštorov, veží, kúrií a pod.

Gréckokatolícky chrámový zbor bl. P. P. Gojdiča prijal pozvanie vystúpiť na Noci kostolov v Kostole všetkých svätých (františkánsky kláštor) v Hlohovci. Slávnosť začala sv. omšou a následným zvonením zvonov. Všetkých prítomných privítal P. Leopold krátkym príhovorem.

Organizátori pripravili bohatý program. Striedali sa vystúpenia hudobných skupín, prednášky o histórii kostola, prehliadky kostola, kláštora, podzemných priestorov. So svojim svedectvom a piesňami sa prezentoval aj Daniel Hevier. O 21.00 hod. vystúpil **Gréckokatolícky chrámový zbor bl. P. P. Gojdiča** so svojim koncertným pásmom.

Texty duchovných piesní boli dopĺňané hovoreným slovom, o ktoré sa postaral člen zboru p. Nyarjaš. Obrovský potlesk a slova chvály boli pre členov zboru dôkazom toho, že v srdciach všetkých prítomných zanechali obrovský duchovný a umelecký zážitok.

* * * * *

Vraví sa, že hudba a pieseň je most, ktorý spája ľudí a národy. Hudba a pieseň je oslavou krásy, lásky a ódou na radosť. Je neodmysliteľnou spoločníčkou vo chvíľach najslávnostnejších, nepozná hranice a nepotrebuje tlmočníka. A každému, kto jej otvorí dušu, obohatí život.

Gréckokatolícky chrám Povýšenia sv. Kríža Prešov – Sekčov sa stal **17. júna 2012** miestom, kde sa už po druhýkrát stretli tí, ktorých svojou krásou oslovili duchovné spevy. Konal sa tu **II. ročník Prehliadky duchovných piesní**. Organizátormi festivalu boli Občianske združenie bl. mučeníka P. P. Gojdiča a Gréckokatolícka farnosť Povýšenia sv. Kríža Prešov – Sekčov.

O krásne otvorenie festivalu sa postaral **Gréckokatolícky chrámový zbor bl. P. P. Gojdiča** z Vranova nad Topľou – Čemerného, ktorý sa predstavil piatimi piesňami.

Ďalej vystúpil *Miešaný spevácky zbor Hlahol, Katedrálny zbor sv. Jána Krstiteľa a domáci Chrámový zbor Stauros*. V závere festivalu zaspievali zbory tri spoločné skladby. Vytvorili atmosféru plnú radosti a dobrej nálady, za ktorú si vyslúžili obrovské uznanie a potlesk. Každý účastník si odnášal krásny duchovný, hudobný a kultúrny zážitok. Na záver festivalu sa všetkým zúčastneným poďakoval o. Rastislav, ktorý nešetril slovami vďaky. Vyslovil nielen osobné pranie, ale aj pranie veriacich, aby sa táto *Prehliadka duchovných piesní* stala tradíciou v tomto chráme.

www.zborppgojdica.sk

Najkrajšia žena môjho života

Najkrajšia žena môjho života,
mala tvár anjela,
a prsia plné mlieka,
čo chýbalo nám, vždy vedela,
a nenechala plakať dieťa.

Nemala ruky jemných žien,
jej pohladkanie po vlasoch,
je pre mňa stále sen.

A keď som zlostil,
aj ma udrela,
no duša tá už vedela,
že pre hriech musí telo strpieť,
aj tvrdšie pohladkanie anjela.

Najlepšie chutila jej polievka,
za stolom keď sme sedeli,
a ona sediac na boku,
ľúbila nás,
to sme vedeli.

V živote veľa trpela,
tak ako dobré ženy,
všetkých čias,
ružanček ošúchaný,
mám odložený,
čo tisíckrát bol premodlený,
za nás.

Za deti matky Márie,
jej meno stále ožije,
pri našej modlitbe,
Mamko za Vás.

Vďaka Vám Mamko za tie sny,
za radosť víťajúcu navrátilca,
za dôveru,
keď som bol zlý.

Viem aký mám byť,
aby som mohol jesť Váš chlieb,
a potešil Vás,
v krajine Vašich modlitieb.

LITURGICKÝ PROGRAM NA MESIAC JÚL 2012

Dátum	Deň	Čas	Úmysel sv. liturgii	Poznámka
1.7.2012	NE	7.30	* Štefan s rod.	
		10.30	*veriaci farnosti	
2.7.2012	PO	18.00	+ Anton Čorba	
3.7.2012	UT	18.00	*Peter Baran	50.výročie
4.7.2012	ST	18.00	+ z rod. Zamborskej: Anna, Jozef, Ivan + Oksana Turišinová	
5.7.2012	ŠT	9.00	* Jozef a Gabriela s rod.	Sv.Cyril a Metod
6.7.2012	PIA	18.00	* ružencové spoločenstvo	Euch.požehn.
7.7.2012	SO	18.00	*za obrátenie hriešnikov	Fatim. Sobota
8.7.2012	NE	7.30	+ Ladislav a Margita	50.výročie svadby
		10.30	* veriaci farnosti	
9.7.2012	PO	18.00	+František, Helena, Ján	
10.7.2012	UT	18.00	+Jozef Feško +Ján, Ján, Michal, Anna	panychída panychída
11.7.2012	ST	18.00	+ z rod. Tarkaničovej: Juraj a Mária	
12.7.2012	ŠT	7.00	+ Michal Majerčín *Mária Kurovská	panychída
13.7.2012	PIA	18.00	* za študentov	Euch. Požehn.
14.7.2012	SO	7.00	+ z rod. Manajlovej	panychída
15.7.2012	NE	7.30	*Anna Bamburáková	
		10.30	* veriaci farnosti	

Od nedele **17. júna 2012** má prešovská archieparchia šiestich novokňazov. Tí prijali v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove sviatosť kňazstva, ktorú im pri slávení archijerejskej svätej liturgie vkladáním do rúk udelil prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ.

V nedeľu 15. júla 2012 privítame v našom chráme nového kaplána o. **Mgr. Lukáša Šoltýsa.**

16.7.2012	PO	18.00	+ z rod. Bakovej: Milan, Pavol	
17.7.2012	UT	18.00	+ Anna Čubáková	Bl.P.P.Gojdič
18.7.2012	ST	18.00	+ z rod. Naštovej: Žofia, Bartolomej + z rod. Síkorovej + Ján Fedačko	panychída panychída
19.7.2012	ŠT	7.00	+ Bartolomej	
20.7.2012	PIA	18.00	* rod. Magulakovej: Marek a Eva	Sv. Eliáš
21.7.2012	SO	7.00	+ Anna Kontírová	
22.7.2012	NE	7.30		
		10.30	* veriacich farnosti	
23.7.2012	PO	18.00	+ Michal Rybarčák	panychída
24.7.2012	UT	18.00	+ Pavel Kačur	
25.7.2012	ST	18.00	*Anna	
26.7.2012	ŠT	7.00	+Anna	
27.7.2012	PIA	18.00	+Alexander, Alexander, Mária, Ladislav	Euch.požehn.
28.7.2012	SO	7.00	+Michal Kapusník	
		15.00	Sobáš s liturgiou: Jana Hulajová a Milan Varga	
		18.00	Sv. liturgia – Kostol sv. Anny	
29.7.2012	NE	8.00	*veriaci farnosti	
30.7.2012	PO	18.00	+Mikuláš Kozenko	
31.7.2012	UT	18.00	+ z rod. Bakovej a Vasilišinovej	

**POZOR - v priebehu mesiaca je možná
zmena liturgického programu!**

Zbierka veriacich z gréckokatolíckej farnosti Vranov nad Topľou - Juh, ktorá sa konala v sobotu dňa **16. júna 2012** po Černom predstavovala čiastku **1463,50 eur**.

KRESBY DETÍ Z VEHCA

Matej Fejko

Anežka Fejková

ANEŽKA FEJKOVÁ

Alex Džatko

Betinka Obrinová

Karínka Pavlíková

Betinka Obrinová

9. KONTAKT

Adresa:

Gréckokatolícky farský úrad Vranov nad Topľou – Čemerne
Nám. bl. P. P. Gojdiča 327
093 03 Vranov nad Topľou – Čemerne

Telefón: 057/44 62 966   **IČO:** 31952810

E-mail: casopis.cemerne@gmail.com

Dič: 2021362387

Web: www.grkatvt.sk

Za vydanie zodpovedá: Mgr. Peter Gavaľa
mobil 0910/314342
gavala.peter@gmail.com

Zostavili: Ing. Mária Kaščáková
Mgr. Katarína Hreháčová
Ing. Dana Mikčová
Mgr. Martina Čandíková

Prispievatelia: Mgr. Monika Fejková
Mgr. Peter Hatrák
Ing. Ľubomír Hreháč

Ďakujeme všetkým prispievateľom!
Vyhradzujeme si právo výberu a úpravy článkov.

**Záujemcovia, ktorí chcú podporiť našu farnosť,
môžu tak urobiť na náš bankový účet vo VÚB a.s. Vranov nad Topľou číslo:
1822643632/0200 alebo
priamo našej pokladničke p. Staškovej.**

Pre vnútornú potrebu farnosti vychádza za podpory Združenia šíriaceho kresťanskú kultúru Vranov nad Topľou – Čemerne.

Čokoládovňa Eva. Vás pozýva
na prezentáciu a predaj čokoládových
cukrovínek a tiež polotovarov na pečenie.
Každý pondelok a piatok od 10.00 do 17.00h
nás môžete navštíviť pred MŠDK vo Vranove nad Topľou.

*...daj si kúsok čokolády.
dostane ťa do nálady...*

unikol
prívesné vozíky